

ระบบการจัดการสุขภาวะชุมชนเพื่อตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลบ้านช่อง อำเภอพนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา

Community's Health Management System to Achieve a Model Tambon for Learning:
The Study of Bang-song Tambon, Phanomsarakam Distric, chachoengsao Province

ปิ่นนเรศ กาศอดม¹
หทัยชนก บัวเจริญ²
กมลทิพย์ ชลิ่งธรรมเนียม³
จุฑารัตน์ ผู้พิทักษ์กุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการศึกษาชุมชนแบบเร่งด่วน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะ ศักยภาพและทุนทางสังคมในการพัฒนาตำบล และศึกษาแนวทางการจัดการสุขภาวะ และผลลัพธ์ของการจัดการตำบลบ้านช่อง จากแหล่งข้อมูลประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งนี้คือ ผู้บริหาร แกนนำจากภาคท้องถิ่น ภาคท้องที่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง วิทยากรชุมชน และผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องสำคัญเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนตำบลสุขภาวะ จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

1) ฐานคิดในการดำเนินการพัฒนาตำบลเพื่อการจัดการตำบลสุขภาวะ ประกอบด้วย (1) แนวคิด “การบริหารแบบโปร่งใสและมีส่วนร่วม (ทำอะไรต้องรู้ถั่ว้นทั่ว)” มีการบริหารจัดการที่เน้นความโปร่งใสและเป็นธรรม และเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (2) การเป็นตัวอย่างและต้นแบบที่ดี โดยผู้นำต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้เกิดพลังศรัทธา (3) การพัฒนาศักยภาพคนในตำบล เป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน (4) การวางคนให้เหมาะสมกับงานเพื่อเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

2) ระบบการจัดการสุขภาวะชุมชนโดยชุมชน ของเทศบาลตำบลบ้านช่อง ประกอบด้วยระบบย่อยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (1) ระบบบริหารจัดการท้องถิ่น (2) ระบบเกษตรเพื่อสุขภาวะ (3) ระบบเศรษฐกิจชุมชน (4) ระบบองค์กรการเงิน (5) ระบบสุขภาพชุมชนและอาสาสมัคร (6) ระบบภูมิปัญญาท้องถิ่น (7) ระบบส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเด็กและเยาวชน

3) ผลลัพธ์และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช่องได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้มาจากปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จคือ ความเข้มแข็งของชุมชนการดำเนินงานที่เน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น ท้องที่ ภาครัฐ และภาคประชาชนร่วมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง และการมีวิสัยทัศน์ในการทำงานเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สร้างการเรียนรู้ และให้ชุมชนจัดการได้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: สุขภาวะชุมชน ตำบลแห่งการเรียนรู้ ตำบลบ้านช่อง

¹ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี Email: pinnarate@gmail.com

² คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ Email: hbuajalearn@gmail.com

³ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ Email: noinoi91@gmail.com

⁴ โรงพยาบาลหัวเฉียว Email: ems.huachiew@yahoo.com

